

Ukrainian language]. T.3. 744. [in Ukrainian].

12. Kocherov, M. V. (2021). Administrativno-pravove zabezpechennia reform u Natsionalnii politsii Ukrayni. [Administrative and legal support of reforms in the National Police of Ukraine]. dys. ... d-ra yuryd. nauk: 12.00.07. 457. [in Ukrainian].
13. Ofitsiiniyi sait Natsionalnoi politsii. [Official site of the National Police]. Retrieved from: <https://www.npu.gov.ua/about/struktura/struktura/departament-zaxistu-interesiv-suspilstva-i-derzhavi-naczionalnoji-policziji-ukrajini.html> [in Ukrainian].
14. Sokurenko, V.V. [Ed.] Bezpalkova, O.I., Melnyk, K.Iu., Yukhno O.O. Zakon Ukrayni «Pro Natsionalnu politsiu». 2016 [Law of Ukraine "On the National Police]. nauk.-prakt. komentar 408. [in Ukrainian].
15. Lastovych, D. M. (2016). Mistse ta znachennia politseiskiykh posluh v diialnosti natsionalnoi politsii. [The place and importance of police services in the activities of the national police]. *Forum prava: elektor. nauk. fakh. vydannia*. № 1. 141-146. [in Ukrainian].
16. Pronevych, O. S. (2011). Orhanizatsiino-pravovi zasady diialnosti politsii (militii) Nimechchyny, Polshchi ta Ukrayni. [Organizational and legal principles of the police (militia) of Germany, Poland and Ukraine]. dys. ... d-ra yuryd. nauk. 445. [in Ukrainian].
17. Banchuk, O.A [Ed.], Moskalenko, O.M. (2013). Status politsii: mizhnarodni standarty i zarubizhne zakonodavstvo. [Police status: international standards and foreign legislation] 588. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 15.04.2022

УДК 351.74

DOI: 10.36550/2522-9230-2022-12-133-137

Томіліна Ірина Петрівна,

аспірантка кафедри публічного управління та адміністрування

Національної академії внутрішніх справ

e-mail: tomilinaip@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-5266-877X>

ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНОГО НАГЛЯДУ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ

В статті відзначається, що публічна безпека і порядок є лакмусом рівня рівноваги суспільства, ефективності функціонування правоохоронної системи та має безпосередній вплив на рівень злочинності. Важливе місце в цій діяльності відведено підрозділам Національної поліції.

Адміністративний нагляд, як діяльність поліції превентивного характеру у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку, має вчинятись з урахуванням функціональних повноважень, правових приписів, шляхом впливу на рівень правосвідомості населення, поведінку кожного суб'єкта суспільних правовідносин, заради досягнення конкретної мети – належний рівень правопорядку в державі в цілому або окремої адміністративно-територіальної одиниці безпосередньо.

Ключові слова: превентивні заходи, публічна безпека, правопорядок, адміністративний нагляд.

Tomilina I. PREVENTIVE MEASURES OF THE NATIONAL POLICE AS A SUBJECT OF ADMINISTRATIVE SUPERVISION IN THE FIELD OF ENSURING PUBLIC SAFETY AND ORDER

The article notes that public safety and order is a litmus test of the level of balance of society, the effectiveness of the law enforcement system and has a direct impact on crime. An important place in this activity is given to units of the National Police.

Administrative supervision, as a preventive activity of the police in the field of public safety and order, should be carried out taking into account the functional powers, legal requirements, by influencing the level of legal awareness of the population, the behavior of each subject of public relations. the state as a whole or a separate administrative-territorial unit directly.

Key words: preventive measures, public safety, law and order, administrative supervision.

Постановка проблеми. Враховуючи те, що Україна наразі перебуває у стані війни, загострено економічну та соціальну ситуацію, пріоритетності набуває питання безпеки національного масштабу. Це, в свою чергу, стимулює зростання ролі держави та її органів і посадових осіб в напрямку забезпечення безпеки громадян та інших осіб, які перебувають на її території на законних підставах. Реалізація поставлених завдань потребує запровадження відповідних дієвих правових норм, певного механізму і правових форм їх реалізації та міри відповідальності за їх порушення.

Значного поширення в сучасному суспільстві, яке зазнає руйнування багатьох постулатів людяності

та норм міжнародного права, набувають такі явища як «сепаратизм» і «колаборація». Вказані суспільні загрози змушують Україну, як державу суверенну, демократичну, рухатись шляхом реформування законодавства та вдосконалення процедури функціонування правоохоронної системи у сфері забезпечення національної безпеки. Одним із таких напрямків діяльності держави виступає удосконалення процедури реалізації функцій та завдань Національної поліції у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку.

Першим кроком на цьому шляху стало прийняття Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII, яким до завдань поліції віднесено надання поліцейських послуг у сферах забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги. Статтею 1 вказаного закону Національну поліцію України визнано центральним органом виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. [1].

Важливість питання забезпечення публічної безпеки і правопорядку підkreślена Національною стратегією у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України від 24.03.2021 № 119/2021, в якій зазначено, що в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України та тимчасової окупації її територій, проблема захисту прав і свобод людини є особливо гостро, у кризових ситуаціях ризики непропорційного обмеження прав і свобод людини зростають, що потребує особливого контролю з боку суспільства. Крім того підкреслюється, що забезпечення прав і свобод людини залишається головним обов'язком держави та має визначати зміст і спрямованість діяльності держави в усіх її зусиллях [2].

Проте, на законодавчому рівні не визначено поняття адміністративного нагляду у сфері публічної безпеки і порядку, і саме через відсутність чіткої правової регламентації даної правової категорії в наукових колах наводяться різні авторські визначення, що потребує вироблення узагальненого розуміння даного виду діяльності поліції. Крім того, потребує детального дослідження питання визначення форм реалізації адміністративного нагляду Національної поліції щодо забезпечення публічної безпеки і порядку.

Аналіз останіх досліджень та публікацій. Дослідження питання адміністративного нагляду з боку правоохоронних органів, в тому числі і Національної поліції, у сфері публічної безпеки і порядку, шляхом жвавих дискусій, приділяється увага в працях В.Б.Авер'янова, О.М.Бандурки, О.В.Батраченка, Д.Н.Бахраха, Ю.П.Битяка, Л.П.Коваленко, А.Т.Комзюка, Я.О.Лакійчук, В.Г.Фатхутдінова, О.Н.Ярмиша та ін.

Мета статті полягає в дослідженні поняття адміністративного нагляду Національної поліції у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку та форм його реалізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Тож для досягнення поставленої мети дослідження, вважаємо за необхідне визначити сутність правової категорії «публічна безпека і порядок», враховуючи те, що Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII наряду з цим терміном використовує категорію «громадська безпека».

О.В. Батраченко вважає, що категорія «публічна безпека» більш точно відображає сучасні тенденції суспільного та державного розвитку у напрямі, що відповідає пріоритетності життя, здоров'я та особистої безпеки людини та громадянині, її благополуччя та добробуту [3, с. 85].

Ж. Ведель використовує термін «публічний порядок» як необхідну умову нормального функціонування суспільства, умову забезпечення певним мінімумом державних гарантій. Зміст публічного порядку, на його думку, залежить від стану суспільних відносин, тобто забезпеченості безпеки моральних і майнових інтересів особи, захисту суспільства від противправних посягань на його інтереси, створення умов для нормального життя і спокою [4, с. 12].

Публічна безпека і порядок характеризуються таким рівнем урегульованості відносин в середині суспільства, що будь-який учасник цих відносин, не зважаючи на його правовий статус, бажає на добровільних засадах дотримуватись правових приписів та загальноприйнятих правил поведінки за для досягнення конкретної мети – правопорядку.

В.Є. Барба висловлює власну пропозицію щодо закріплення в законодавстві поняття – публічна безпека і порядок – як урегульовану правовими та іншими соціальними нормами систему суспільних відносин, що забезпечує захист прав і свобод громадян, їх життя та здоров'я, попередження злочинів та проступків, повагу до честі й людської гідності, дотримання норм суспільної моралі і порядку [5, с. 36].

З огляду на запропоновані визначення можна стверджувати, що публічна безпека і порядок є лакмусом рівня рівноваги суспільства, ефективності функціонування правоохоронної системи та має безпосередній вплив на рівень злочинності. Важливе місце в цій діяльності відведено підрозділам Національної поліції.

Як відзначає В. Развадовський, суспільні відносини у сфері громадської безпеки мають такі ознаки: установлюються стосовно забезпечення безпеки не лише невизначені кількості осіб, а й невизначеного кола правоохоронюваних інтересів; гарантуєть безпеку інших суспільних цінностей (особи, власності тощо), створюючи навколо них своєрідну захисну оболонку, яка запобігає завданню насильницької шкоди. Порушення відносин громадської безпеки – учинення відповідних правопорушень – полягає в заподіянні шкоди благам, які охороняють самостійні правові норми; відносини громадської безпеки спрямовані на те, щоб попередити шкоду від джерел і видів діяльності, які становлять підвищеною небезпеку для оточуючих

(транспорт, виробництво, зброя, інші загально небезпечні предмети) [6, с. 40].

Враховуючи функціональну складову і правовий статус Національної поліції в цілому, та її підрозділів зокрема, варто відзначити про наділення їх спеціальним статусом у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку і безпосередніми повноваженнями в цьому напрямку функціонування правоохоронної системи.

Забезпечення публічної безпеки та порядку, це діяльність уповноваженого на підставі законодавства органу держави, яка складається з певних елементів (етапів). Проте, перед тим як переходити до їх розгляду та аналізу вважаємо за необхідне з'ясувати суть самої категорії «забезпечення».

В тлумачному словнику, термін «забезпечувати» означає дію, задовольняти кого-, що-небудь у якихось потребах; створювати надійні умови для здійснення чого-небудь; гарантувати щось; захищати, охороняти кого-, що-небудь від небезпеки [7, с. 375].

В своєму дослідженні Н.Н. Перепелиця та В.Ю. Журавльов характеризують термін «забезпечення» в двох значеннях – теоретичному та практично-функціональному. Так в теоретичному значенні термін «забезпечення» автори розглядати – як сукупність засобів, інструментів, умов, визначених і таких, що сприяють вирішенню певних завдань. В практично-функціональному значенні цей термін розглядається як сукупність напрямів створення визначених вище засобів та умов, визначені порядку і правил їх апробації, впровадження та використання в практичних сферах діяльності [8, с.146].

Тож адміністративний нагляд Національної поліції у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку можна характеризувати як діяльність, із застосуванням певних превентивних засобів та дотриманням законодавчо визначених умов, направлену на досягнення бажаного, конкретно визначеного результату, з дотриманням процедурних правил і законних прав, свобод та інтересів особи, на основі принципу людиноцентризму.

З огляду на це, В.А. Троян обґрунтоває створення поліції саме як публічно-сервісної служби, що відображає прагнення влади змусити правоохоронну систему служити інтересам громадян і суспільству в цілому, захищати та сприяти нормальній реалізації цих інтересів. Реалізація публічно-сервісної функції Національної поліції України полягає у сприянні громадянам у реалізації їх прав і законних інтересів, трансформується в публічно-сервісні відносини та забезпечує реалізацію ідеї людиноцентризму в сфері публічного управління [9, с.18].

Якщо публічний порядок втілюється у створенні обстановки суспільного спокою, сприятливих зовнішніх умов життєдіяльності людей, що забезпечує нормальний ритм суспільного життя, то публічна безпека проявляється у створенні безпечних умов при поводженні з джерелами підвищеної небезпеки та проведення робіт підвищеної небезпеки. Публічний порядок досягається в результаті впорядкування суспільних відносин за допомогою всіх форм нормативного регулювання, чи то норм моралі, традицій, правових норм, тоді як публічна безпека - тільки з використанням правових та технічних норм.

При порушенні відносин у сфері публічної безпеки характерно наступне: по-перше, загроза створюється не конкретній особі, а значному колу осіб, які представляють оточення, в якому проявляється дія джерела підвищеної небезпеки чи стихійних сил природи; по-друге, наслідки в таких ситуаціях більш значні та тяжкі, ніж зазіхання на особисту безпеку громадянина; по-третє, як регулятор відносин в цій галузі виступають різні організаційно-технічні (технологічні) правила, норми та стандарти, що визначають порядок придбання, перевезення, зберігання, використання, застосування джерел підвищеної небезпеки, у тому числі правила з безпечною ведення певних робіт, дорожнього руху, придбання, транспортування, зберігання та використання вибухових матеріалів, сильнодіючих отруйних речовин тощо.

В ході провадження адміністративного нагляду у сфері публічної безпеки та порядку, на підставі норм Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII, працівникам поліції надано право застосування превентивних поліцейських заходів та заходів примусу.

Варто відзначити, що заходи попереджувального (превентивного) характеру наділяються певними специфічними ознаками. Виділення кола таких ознак дає можливість встановити механізм дії таких заходів, а також підстави та умови, форми їх застосування, що мають регламентуватись нормами чинного законодавства, з метою уникнення порушення прав людини в ході їх застосування.

На переконання Л.П. Коваленко, превентивні заходи здійснюються, перш за все, задля профілактики правопорушень і з метою запобігання можливості доведення незаконного наміру на початкових стадіях. При цьому сутність таких заходів полягає в застосуванні працівниками поліції комунікативних заходів щодо особи без залучення фізичної сили, спеціальних засобів або вогнепальної зброї [10, с. 61].

Я.О. Лакійчук характеризує превентивні заходи як комплекс дій реактивного, контролально-наглядового, реєстраційного, дозвільно-облікового, інформаційно-аналітичного, обмежувального характеру, метою яких є попередження, профілактика та запобігання вчиненню правопорушень у всіх галузях життедіяльності суспільства [11, с. 123].

В наукових працях О. М. Бандурки та О. І. Безпалової превентивні поліцейські заходи характеризуються як дії або комплекс дій, що обмежують певні права і свободи людини, використання яких не завжди пов'язане із протиправною поведінкою конкретних осіб і які застосовуються відповідно до закону задля забезпечення виконання покладених на поліцію повноважень із дотриманням установлених законом вимог. Отже, ці заходи мають чітку профілактичну спрямованість і орієнтацію на захист інтересів публічної

безпеки і порядку, на недопущення вчинення правопорушень [12, с. 109].

Стаття 31 Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII визначає перелік таких превентивних заходів: 1) перевірка документів особи; 2) опитування особи; 3) поверхнева перевірка і огляд; 4) зупинення транспортного засобу; 5) вимога залишити місце і обмеження доступу до визначеної території; 6) обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю; 7) проникнення до житла чи іншого володіння особи; 8) перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ; 9) застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису; 10) перевірка дотримання обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, та інших категорій осіб; 11) поліцейське піклування [1].

Підставами для застосування поліцейського заходу є юридичні та фактичні передумови. До юридичних передумов застосування поліцейського заходу слід віднести: 1) закріплення на рівні Закону України «Про Національну поліцію» покладених на поліцію повноважень щодо застосування певних поліцейських заходів; 2) законодавчо закріплена вимоги, порядок і процедура вчинення та оформлення поліцейських заходів; 3) законодавчо закріплена умова, за яких може застосовуватися той чи інший поліцейський захід. Фактичні передумови застосування поліцейських заходів також нормативно закріплені та визначаються із урахуванням покладених на поліцію повноважень. Тільки за наявності фактичних та юридичних умов поліцейські можуть учинити відповідні дії або комплекс дій превентивного або примусового характеру, що обмежує певні права і свободи людини, із дотриманням нормативно закріплених вимог до їх учинення [13, с. 88].

Адміністративний нагляд, як діяльність поліції превентивного характеру у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку, має вчинятись з урахуванням функціональних повноважень, правових приписів, шляхом впливу на рівень правосвідомості населення, поведінку кожного суб'єкта суспільних правовідносин, заради досягнення конкретної мети – належний рівень правопорядку в державі в цілому або окремої адміністративно-територіальної одиниці безпосередньо.

Така діяльність як адміністративний нагляд у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку характеризується наявністю певних форм його провадження, до яких можна віднести:

- виявлення факторів та умов, що сприяють вчиненню правопорушень, які посягають на публічну безпеку і порядок, з метою упередження та/або усунення їх негативних наслідків;
- моніторинг рівні правомірності поведінки всіх учасників суспільних відносин та достатності і ефективності превентивної діяльності Національної поліції у сфері публічної безпеки і порядку, шляхом здійснення патрулювання;
- визначення рівня загрози публічній безпеці і порядку в діях учасників суспільних правовідносин;
- пред'явлення правомірної вимоги особі щодо необхідності дотримання публічної безпеки і порядку та припинення протиправних дій;
- вживтя відповідних превентивних поліцейських заходів, що відповідають рівню існуючої загрози з обов'язковим дотриманням законних прав та інтересів особи.

Висновки. Отже, адміністративний нагляд у сфері публічної безпеки і порядку характеризується як коло дій превентивного змісту та направленості, що забезпечує високий рівень правопорядку, правомірності поведінки суб'єктів суспільних правовідносин та дотримання прав, свобод та інтересів особи в межах держави або адміністративно-територіальної одиниці.

Застосуванням передбачених законодавством превентивних поліцейських заходів Національна поліція забезпечує додержання законів, усунення факторів, що сприяють вчиненню правопорушень, зростання рівня правосвідомості суспільства тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про Національну поліцію. Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
2. Про Національну стратегію у сфері прав людини. Указ Президента України від 24.03.2021 № 119/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#top>
3. Батраченко О.В. Поняття та ознаки публічної безпеки та порядку як об'єктів адміністративно-правової охорони. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2014. Вип. 29, ч. 2, Т. 3. С. 84-86.
4. Ведель Ж. Административное право Франции Ж. Ведель : под ред. М.А. Крутоголова. М. : Прогресс. 1973. 512 с.
5. Барба В. Є. Поняття публічної безпеки і порядку як об'єкта взаємодії територіальних підрозділів національної поліції з органами місцевого самоврядування. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2018. № 4. Ч. 1. С. 32-36. URL: www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2018/4/part_1/10.pdf
6. Развадовский В. Деятельность милиции по обеспечению безопасности дорожного движения. *Юридический вестник*. 1999. № 1. С. 39-41.
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад, і голов, ред. В. Т. Бусел. К. Ірпінь: ВТФ «Перун». 2005. 1728 с.

8. Перепелица Н.Н., Журавлев В.Ю. Взаимодействие систем информационного и аналитического обеспечения оперативно-розыскной деятельности органов внутренних дел. *Право і безпека*. 2014. № 3 (54). С. 145-150.
9. Троян В.А. Завдання та функції Національної поліції України як складова реалізації її публічно-сервісної діяльності. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2016. № 4 (75). С. 12-18.
10. Коваленко Л.П. Поліцейські заходи патрульної поліції. *Вісник Запорізького національного університету*. 2016. № 4. С. 59-64.
11. Лакійчук Я.О. До характеристики організаційних заходів поліції щодо здійснення нею превентивних заходів. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип. 1. Т. 4. С. 121-126.
12. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб.; за заг. ред. О. М. Бандурки. Харків : ХНУВС. 2017. 242 с.
13. Домброван Н.В., Ізбаш К.С. Превентивні заходи реагування поліції на правопорушення. *Соціально-правові студії*. 2020. Випуск 3 (9). С. 84-90. URL: [http://www.sls.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/arhiv/sps_3\(9\)_2020/13.pdf](http://www.sls.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/arhiv/sps_3(9)_2020/13.pdf)

REFERENCES:

1. Pro Natsionalnu politsiiu. (2015, July 2). [On the National Police]. Zakon Ukrayny № 580-VIII. Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR), № 40-41, 379. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> [in Ukrainian].
2. Pro Natsionalnu stratehii u sferi prav liudyny. (2021, March 24), [On the National Strategy for Human Rights]. Ukaz Prezydenta Ukrayny № 119/2021. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#top> [in Ukrainian].
3. Batrachenko, O.V. (2014). Poniattia ta oznaky publichnoi bezpeky ta poriadku yak obiektiv administrativno-pravovoii okhorony. [Concepts and signs of public safety and order as objects of administrative and legal protection]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. Vyp. 29, ch. 2, T. 3. 84-86. [in Ukrainian].
4. Krutogolov, M.A. [Ed.] (1973), Administrativnoe pravo Frantsii. [French administrative law]. 512. [in Russian].
5. Barba, V. Ye. (2018). Poniattia publichnoi bezpeky i poriadku yak obiekta vzaemodii terytorialnykh pidrozdiliv natsionalnoi politsii z orhanamy mistsevoho samovriaduvannia. [The concept of public security and the order of the object of interdependence of territorial subdivisions of the national police with the bodies of local self-regulation]. *Pivdennoukrainskyi pravnychi chasopys*. № 4. Ch. 1. 32-36. Retrieved from: www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2018/4/part_1/10.pdf [in Ukrainian].
6. Razvadovskiy, V. (1999), Deyatelnost militsii po obespecheniyu bezopasnosti dorozhnogo dvizheniya. [Police activities to ensure road safety] Yuridicheskiy vestnik. № 1. 39-41. [in Russian].
7. Busel, V.T. (2005). Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy. [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]. 1728. [in Ukrainian].
8. Perepelitsa, N.N., Zhuravlev, V.Yu. (2014) Vzaimodeystvie sistem informatsionnogo i analiticheskogo obespecheniya operativno-rozyisknoy deyatelnosti organov vnutrennih del. [Interaction of systems of information and analytical support for operational-search activities of internal affairs bodies]. *Pravo I bezpeka*. № 3 (54). 145-150. [in Ukrainian].
9. Troian, V.A. (2016). Zavdannia ta funktsii Natsionalnoi politsii Ukrayny yak skladova realizatsii yih publichno-servisnoi diialnosti. [Tasks and functions of the National Police of Ukraine as a component of the implementation of its public service activities]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu vnutrishnikh sprav*. № 4 (75). 12-18. [in Ukrainian].
10. Kovalenko, L.P. (2016). Politseiski zakhody patrolnoi politsii. [Police patrol activities]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu*. № 4. 59-64. [in Ukrainian].
11. Lakiichuk, Ya. O. (2018) Do kharakterystyky orhanizatsiinykh zakhodiv politsii shchodo zdiisnennia neiu preventyvnykh zakhodiv. [To characterize the organizational measures of the police to implement preventive measures]. *Prykarpatskyi yurydychnyi visnyk*. Vyp. 1. T. 4. 121-126. [in Ukrainian].
12. Bandurka, O.M. [Ed.] (2017). Administrativna diialnist politsii u pytanniakh ta vidpovidakh. [Administrative activities of the police in questions and answers]. 242. [in Ukrainian].
13. Dombrovian, N.V., Izbash, K.S. (2020). Preventyvni zakhody reahuvannia politsii na pravoporushennia. [Preventive measures of police response to offenses]. *Sotsialno-pravovi studii*. Vypusk 3 (9). 84-90. Retrieved from: [http://www.sls.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/arhiv/sps_3\(9\)_2020/13.pdf](http://www.sls.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/arhiv/sps_3(9)_2020/13.pdf) [in Ukrainian].